

A Magyar Diabetes Társaság Diabétessel Társuló Terhességgel foglalkozó Munkacsoportjának soron következő ülésére 2014. március 21-án került sor Budapesten, a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórházban, dr Csákány György meghívása és a 77 Elektronika vendéglátása mellett. A rendezvény iránt érdeklődők (81 fő) a diabétessel társuló terhesség ellátásának aktuális kérdéseiről hallhattak előadásokat, két fő téma köré csoportosítva a gondolatokat:

A gesztációs diabétesz után-követésének helyzete, feladatai

Megvalósul-e hazánkban a terhes cukorbeteg nők „centrális” gondozása?

A hazai helyzetről egy-egy centrum szemszögéből: **dr. Hidvégi Tibor** és **dr. Kerényi Zsuzsa** számolt be, részletezve saját centrumaik jellegzetességeit. Elgondolkodtató adatokat hallottunk arról, hogy Győrben kiemelkedően magas a GDM-mel gondozott terhesek száma, ennek ellenére az után-követés az erőfeszítések ellenére igen szerény mértékű, ezért a közös szakmai ajánlás készítése elodázhatatlannak tűnik. A budapesti munkacsoport 150 korábban gesztációs diabéteszes asszony telefonos megkérdezését követően vizsgálta a reklaszifikáció rendszerességét, a szült nők ismereteit az után vizsgálat fontosságáról illetve a szülés utáni vércukormérés gyakoriságáról. A családorvosok 75,9 %-a tudott a terhesség alatti cukorbetegségről, ezért bevonásuk reményt adhat az után-követési mutatók javulása terén.

Arról, hogy a GDM veszélyéről van-e értékelhető adat a gyermekek vonatkozásában **dr. Békefi Dezső** osztotta meg gondolatait. Internetes kérdőíves módszerrel próbált arra választ kapni, hogy születést követően milyen vizsgálatok történnek az újszülöttnél. Hangsúlyozta a szülők részletes felvilágosításának és a gyermekek után követésének fontosságát.

A jövő feladataira koncentrálva **dr. Oláh Ilona** a házi orvosok alapvető szerepét ismertette a terhesség alatt illetve a szülést követően. A jogszabályi háttér lehetőséget ad valamennyi alapellátásban dolgozó orvosnak a reklaszifikáció

elvégzésére, mégsem gyakori az oGTT kezdeményezése a családorvosi gyakorlatban. Nyitott kérdés maradt, hogy milyen módon lehet a házi orvos és védőnő munkáját harmonizálni és jobb eredményeket elérni ezen a téren.

Dr. Blatniczky László az 1-es és 2-es típusú diabéteszben szenvedő anyáktól született gyermekek diabétesz rizikóját mutatta be, nemzetközi irodalmi adatok alapján. A jövő feladatául a generációkon áthidaló megelőző adatátvitelt és populációs ismeretterjesztést, az elhízás megelőzését, az ellátó rendszer érzékenyítését és motiválását továbbá a folytonos (3-5 évente) szűrést jelölte.

Arra a kérdésre, hogy megvalósul-e hazánkban a terhes cukorbeteg nők „centrális” gondozása statisztikai adatokkal próbált válaszolni **dr Csákány György**, aki a GYEMSZI szívességéből az OEP 2013 szülési adatait dolgozta fel. Ezek alapján a GDM Magyarországon 4.5% -ban fordult elő, legtöbb Tolna és Csongrád megyében, legkevesebb Vas és Zala megyében. Mind a GDM, mind pedig a pregesztációs diabéteszben szenvedők (200 eset) esetében a leggyakrabban az akkreditált osztályokon történt szülés, de az eseteknek alig fele, a többi "elszórtan". Az adatok a terhesség magzati kimeneteléről nem szóltak. **dr Zsirai László** egész országot lefedő szülészeti adatbázisból - a Tauffer statisztikából – gyűjtötte ki 17 év alatt történt, összesen 1 487 856 szülés adatait. Az 1 461 293 (98,2%) anyagcsere egészséges szülés mellett 1644 (0,11%) T1DM, 770 (0,05%) T2DM és 22 941 (1,54%) GDM terhességet és szülést rögzítettek. Az adatok alapján a cukorbeteg ellátási területe nem követi teljesen a progresszivitás szintjét . Azokban a centrumokban ill. régiókban, ahol a diabétesz gondozásra hangsúlyt fektetnek, az esetszámok jelentősen megemelkednek. Ennek következtében a korábbi centrumok szülésszáma csökkent vagy nem változott, másoké emelkedett.

Dr. Földesi Irén a MDT honlapján a www.diabet.hu oldalon történt kérdőíves adatelemzés eredményeit ismertette, amelyben a szakellátó hely típusára kérdeztek illetve felmérték, hogy 2010 és 2013 között évente hány gesztációs és hány pregesztációs cukorbeteg terhes nő gondozását végezték a vizsgálóhelyen. Kérdés volt továbbá, hogy a pregesztációs cukorbetegesetében hányadik terhességi héten történik a gondozásba vétel. A diabetológiai szakellátóhelyek visszajelzései alapján az elmúlt négy évben folyamatosan nő mind a gesztációs, mind a pregesztációs terhes cukorbeteg asszonyok száma, gondozásuk az akkreditáció típusától vagy meglététől függetlenül valamennyi szakellátó helyen, többnyire már koraterhességben elkezdődik.

dr. Baranyi Éva nemzetközi és hazai adatok alapján ismertette, hogy mikor, milyen jellemzőkkel kerül a terhes diabetika a „centrumba”, majd az aktuális hazai tennivalókat az alábbiakban összegezte: pregesztációs diabéteszben a prekonceptcionális gondozás minőségének javítása, a ”centrális” diabéteszes terhes-gondozás szélesebb körű megvalósítása. Örömteli ténynek tartotta, hogy munkacsoportunk közreműködésével és koordinálásával ez év februárjában a Diabetologia Hungarica supplementumaként megjelent és hozzáférhetővé vált a cukorbetegséggel társuló terhesség interdiszciplináris diabetológiai ellátásával kapcsolatos hazai ajánlás."

A supplementum kiadását és a rendezvényt a 77 Elektronika támogatta.

A munkacsoport következő ülésére a tervek szerint ősszel kerül sor.

Földesi Irén